

OSTENDIANA IN EEN BRUGSE KRONIEK

door Ivan VAN HYFTE

Met zijn “Gedenckboeck” schreef de Brugse edelsmid en graveerder Michiel Frans ALLAERT (1) een kroniek van gebeurtenissen die hoofdzakelijk te Brugge hebben plaats gevonden. Het origineel handschrift (in zijn huidige vorm onvolledig) bevindt zich in de Brugse stadsbibliotheek.

Over het cultureel leven of de politiek van zijn tijd weidde de kroniekschrijver niet uit; enkel wat zijn stadsgenoten beroerden aan faits divers tekende hij op: het schavot, de barge, de processies, troepenbewegingen, de schuttersgilden, (uitvoerig) zijn Sint-Salvatorsparochie. Geen literatuur of enige beschouwing; het was hem enkel te doen om de feiten en de data. Die lopen van zijn geboortjaar 1712 tot 1787, twee jaar vóór zijn overlijden.

A. SCHOUTEET, die het werk in hedendaags Nederlands heeft omgezet (2), vermoedt dat hij omstreeks 1750 met het schrijven ervan is begonnen. Al wat voordien is gebeurd, put hij uit herinneringen of is te rade gegaan bij andere schrijvers of 18de eeuwse jaarboeken.

Merkwaardig is dat tussen de vele “nieuwttjes” er niet minder dan 24 Oostendse nieuwsitems opduiken. Ik zet ze even chronologisch op een rijtje:

19 april 1717: tsaar Peter de Grote, even op bezoek in Brugge, reist door met de barge naar Oostende.

12 februari 1724: de eerste drie schepen van de Oost Indische Compagnie zijn uitgevaren.

23 mei 1742: een eerste contingent Engelse troepen komt te Oostende aan.

14 juli 1745: Engelse troepen die te Brugge in garnizoen lagen, vertrekken in allerijl naar Oostende.

8 augustus 1745: Fransen veroveren het fort van Plassendale en rukken vandaar op naar Oostende dat op 23 augustus door de “verbondenen” (Engelsen, Hollanders en Duitsers) wordt overgegeven. Het garnizoen, 4.000 man sterk, wordt krijgsgevangen gemaakt en met schepen, over Brugge, naar Bergen overgebracht.

3 september 1745: De Franse koning, in gezelschap van de kroonprins, voor 1 dag in Oostende.

5 februari 1749: Doornik, Oudenaarde en Oostende komen opnieuw onder het gezag van Maria Theresia, vorstin van de Zuidelijke Nederlanden.

13 augustus 1752: Het sas te Slijkens (gebouwd in 1672) stort in.

24 juni 1756: Prins Karel van Lotharingen bezoekt, samen met zijn zus Anna Carolina, de zaagmolens en het sas van Slijkens.

19 en 20 juli 1757: De Fransen met vijf bataljons nemen de stad Oostende in.

9 augustus 1758: Graaf van Cobenzl, gouverneur-generaal van de Zuidelijke Nederlanden in afwezigheid van prins Karel van Lotharingen, bezoekt het nieuwe sas van Slijkens en de zaagmolens.

25 november 1762: Na het tekenen van de vrede tussen Engeland en Frankrijk verlaten de Franse troepen Oostende. Deze worden vervangen door een gedeelte van het Brugs garnizoen, namelijk een bataljon van de prins de Ligne en een bataljon van de graaf Albert.

zomer 1765: De stad heeft een aanvang laten maken met het leggen van een kasseiweg naar Torhout.

6 augustus 1768: Vanuit Brugge reist de koning van Denemarken door naar Oostende waar hij de nacht doorbrengt in het huis van deh.. Van Iseghem, consul van Engeland.

14 maart 1771: Een "sluitschip" (type mij onbekend) vaart uit voor de walvisvangst op Groenland. Boekhouder van de onderneming is de Brugse koopman Nikolaas Donche.

4 augustus 1773: De grootmeester van het Hof, prins Starhemberg komen samen met zijn gemalin en hun zoon aan in Oostende waar ze vandaar langs het strand naar Blankenberge trekken. Ze gebruiken het middagmaal in een houten cabine die speciaal voor deze gelegenheid in de duinen was opgericht door de Heren van het Vrije.

24 augustus 1773: Het hoger vermelde schip, de "Maria en Alida", loopt na drie reizen voor een tweede maal zonder vangst binnen en blijft definitief aan de kade. Slechts "2 ½ walvissen" was het mager resultaat.

begin januari 1776: Het heeft zo hard gevoren dat de haven dicht is. Mensen kunnen erover wandelen en "...er werden koeken op gebakken..."

13 juni 1781: Keizer Jozef II reist vanuit Oostende over Blankenberge naar Brugge.

31 augustus 1781: Aartshertogin Maria Christina en haar man, de hertog van Saksen-Teschen, vertrekken met de Gentse barge naar Oostende.

9 juli 1782: Groothertog Paul van Rusland reist vanuit Oostende met de barge naar Gent.

29 juni 1786: Aartshertog Ferdinand met zijn echtgenote eventjes afgereisd naar Oostende en terug naar Gent.

21 maart 1787: De heer Mayhu legt zijn benoemingsbrieven voor als intendant van Oostende; hij neemt zijn intrek in een huis bij het klooster van de Brugse paters Predikheren.

8 juli 1787: Vijftig schuttersgilden schieten in het Brugse Handbogenshof op 130 "prijsvogels". Bij loting krijgt Torhout de hoofdprijs maar de gouden medaille was voor het gild van Oostende dat "met de meeste praal was afgekomen".

Leuk biografisch detail: Michiel Frans ALLAERT huwde op 51-jarige leeftijd met de 53-jarige Maria SMOLDERS. Slechts 13 jaren kende hij huwelijksgeuk want Maria stierf op 17 januari 1776. Nog geen 9 maanden later hertrouwt hij met Joanna BARLEMON die nog in leven was toen hij op 77-jarige leeftijd overleed. Met een lijkdienst in de kerk van het Sint-Janshospitaal te Brugge werd hij begraven.

- (1) Geboren te Brugge op 24 november 1712 als zoon van Michiel en Anna GILLIS.
(2) Verschenen bij de Brugse drukkerij "Graphica" in 1953.
-

FOTO OP HET TITELBLAD

Zeestation 1932

Na de zware schade veroorzaakt door het oorlogsgeweld tijdens W.O. I, werd het stationsgebouw hersteld in de jaren twintig van vorige eeuw. Doch het monumentale van het zeestation werd niet heropgebouwd in de oorspronkelijke grootsheid.

De overdekte sporenhall werd vervangen door eenvoudige perronluifels. De in- en ontschepingshal en de uitgangshal werden vervangen door eenvoudige constructies met plat dak.

Op de foto bemerken wij helemaal rechts de tramhalte ingesteld in 1926, specifiek voor de trein- en bootreizigers, voornamelijk voor de adepten van de paardenwedlopen. Ernaast een houten keet met diensten van het spoor, vooral de facturatie voor het visvervoer.

Op het stationsplein talrijke taxi's en hotelauto's die de toeristen en andere hotelgasten opvingen.

Op de voorgrond talrijke stootkarren van de "pakjesdragers" en "commissionaires".

Bemerk het verzorgd plantsoen op de weg naar het station.

LIDGELD 2014

Het lidgeld voor het lidmaatschap bij de Koninklijke Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate is voor 2014 vastgesteld als volgt:

Aangesloten lid	€ 15
Steunend lid	€ 25

Enkel zij die tot nu toe niet gestort hebben (laatste storting ontvangen op 30 oktober) vinden hierbij een stortingsbulletin.

Fernand MUS
Penningmeester